

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ช่วยหัวหน้าสำนักงานและเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 257 คน โดยแยกออกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

จังหวัดกาฬสินธุ์	จำนวน	16	คน
จังหวัดขอนแก่น	"	16	"
จังหวัดชัยภูมิ	"	19	"
จังหวัดนครพนม	"	15	"
จังหวัดนครราชสีมา	"	14	"
จังหวัดบุรีรัมย์	"	14	"
จังหวัดมหาสารคาม	"	18	"
จังหวัดมุกดาหาร	"	11	"
จังหวัดยโสธร	"	17	"
จังหวัดร้อยเอ็ด	"	18	"
จังหวัดเลย	"	14	"
จังหวัดศรีสะเกษ	"	14	"
จังหวัดสกลนคร	"	15	"
จังหวัดสุรินทร์	"	10	"
จังหวัดหนองคาย	"	12	"
จังหวัดอุดร	"	16	"
จังหวัดอุบลราชธานี	"	18	"
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	257	คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบ ลักษณะคำถามเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ มี 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน 20 ประเด็น โดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานของ MSQ (The Minnesota Satisfaction Questionnaire) ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดยผู้วิจัย เป็นเครื่องมือในการสอบถาม จำนวน 100 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงประเด็นต่าง ๆ ในแบบสอบถาม

ลำดับที่	ประเด็น	ข้อ					
1	ความสามารถในการทำงาน	7	27	47	67	87	(๑)
2	ความสำเร็จในการทำงาน	19	39	59	79	99	(๒)
3	กิจกรรมในระหว่างการทำงาน	20	40	60	80	100	(๓)
4	ความก้าวหน้าในการทำงาน	14	34	54	74	94	(๔)
5	ความมีอำนาจหน้าที่ในส่วนของตน	6	26	46	66	86	(๕)
6	นโยบายและการปฏิบัติงาน	9	29	49	69	89	(๖)
7	ค่าตอบแทน	12	32	52	72	92	(๗)
8	เพื่อนร่วมงาน	16	36	56	76	96	(๘)
9	ความคิดริเริ่ม	2	22	42	62	82	(๙)
10	ความมีอิสระในการทำงาน	4	24	44	64	84	(๑๐)
11	คุณธรรมในการทำงาน	3	23	43	63	83	(๑๑)
12	การยอมรับนับถือ	18	38	58	78	98	(๑๒)
13	ความรับผิดชอบในการทำงาน	17	37	57	77	97	(๑๓)
14	ความมั่นคงในการทำงาน	11	31	51	71	91	(๑๔)
15	การบริการสังคม	1	21	41	61	81	(๑๕)
16	สภาพทางสังคม	8	28	48	68	88	(๑๖)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็น	ข้อ					
17	ความมีมนุษยสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา	10	30	50	70	90	(17)
18	ความสามารถของผู้บังคับบัญชา	15	35	55	75	95	(18)
19	งานที่รับมอบหมาย	5	25	45	65	85	(19)
20	สภาพแวดล้อมในการทำงาน	13	33	53	73	93	(20)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำเร็จรูปที่แปลมาจากแบบสอบถามมาตรฐาน MSQ (The Minnesota Satisfaction Questionnaire) ซึ่ง ชิว (Chwe, 1976) ได้นำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ปริญญาโทระดับโท โดยนำเสนอเครื่องมือสำเร็จรูปที่แปลแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามดังกล่าวไปทดลองให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาในภาคเหนือ 2 จังหวัด จำนวน 31 คน คือ จังหวัดพิษณุโลก และจังหวัดเพชรบูรณ์ ทดลองใช้เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และหาข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับทดลองดังกล่าวไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ \mathcal{L} (\mathcal{L} - coefficient) ของครอนบาช (Cronbach อ้างถึงใน ประคองกรรณสูต, 2528)

$$\mathcal{L} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_x^2} \right]$$

n = จำนวนแบบสอบถาม

s_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด
 หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 (Standard Deviation) ของคะแนนของ
 ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แบบสอบถามฉบับทดลองนี้มีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 0.99 ซึ่งนับว่าสูงมากและสามารถใช้วัดความพึงพอใจได้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ จึงพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริงและนำไปใช้กับกลุ่มประชากรที่จะศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลคืนด้วยตนเองและใช้บริการทางไปรษณีย์ในบางส่วน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ประมาณ 1 เดือน

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไป จำนวน 257 ฉบับ ได้รับคืน 249 ฉบับ ในจำนวนนี้มีแบบสอบถามที่เสียและไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 1 ฉบับ จึงมีแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถวิเคราะห์ได้ จำนวน 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.50 ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงความถี่และร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ลำดับที่	สำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด	ส่งไป	ได้รับคืน	แบบสอบถาม ที่เสีย	แบบสอบถาม ที่ใช้วิเคราะห์	คิดเป็น ร้อยละ
1	กาฬสินธุ์	16	16	-	16	100
2	ขอนแก่น	16	13	-	13	81.25
3	ชัยภูมิ	19	19	-	19	100
4	นครพนม	15	14	1	13	86.67
5	นครราชสีมา	14	13	-	13	92.86
6	บุรีรัมย์	14	14	-	14	100
7	มหาสารคาม	18	18	-	18	100
8	มุกดาหาร	11	10	-	10	90.91
9	ยโสธร	17	17	-	17	100
10	ร้อยเอ็ด	18	18	-	18	100
11	เลย	14	14	-	14	100
12	ศรีสะเกษ	14	14	-	14	100
13	สกลนคร	15	15	-	15	100
14	สุรินทร์	10	10	-	10	100
15	หนองคาย	12	12	-	12	100
16	อุดรธานี	16	14	-	14	87.50
17	อุบลราชธานี	18	18	-	18	100
รวมทั้งสิ้น		257	249	1	248	96.50

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม
ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลจึงดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ทำการวิเคราะห์ โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยายโดยใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในแต่ละข้อและแต่ละประเด็น แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum fx = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{N}}$$

$$S.D. = \text{ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$f = \text{ความถี่ของคะแนน}$$

$$x = \text{คะแนน}$$

$$\bar{x} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}$$

(ประกอบ กรรณสูต, 2528)

การให้นำหนักคะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อนั้น แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. หมายถึง ไม่มีความพึงพอใจ
2. หมายถึง พึงพอใจเพียงเล็กน้อย
3. หมายถึง พึงพอใจ
4. หมายถึง พึงพอใจมาก
5. หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

สำหรับการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ได้ใช้เกณฑ์ดังนี้

1.00 - 1.55	ถือเป็นระดับ	ไม่มีความพึงพอใจ
1.56 - 2.55	ถือเป็นระดับ	พึงพอใจเพียงเล็กน้อย
2.56 - 3.55	ถือเป็นระดับ	พึงพอใจ
3.56 - 4.55	ถือเป็นระดับ	พึงพอใจมาก
4.56 - 5.00	ถือเป็นระดับ	พึงพอใจมากที่สุด

ทั้งนี้ถือหลักว่า

ถ้าความพึงพอใจของประเด็นใดอยู่ในระดับ ไม่มีความพึงพอใจหรือพึงพอใจเพียงเล็กน้อย เป็น ประเด็นที่ต้องแก้ไข

ถ้าความพึงพอใจของประเด็นใดอยู่ในระดับ พึงพอใจ เป็นประเด็นที่ควรมีการปรับปรุงให้ดีขึ้น

ถ้าความพึงพอใจของประเด็นใดอยู่ในระดับ พึงพอใจมากหรือพึงพอใจมากที่สุด เป็น ประเด็นที่ ควรรักษาให้อยู่ในระดับนั้นตลอดไป

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการวิจัย ส่วนรายละเอียดของ การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอในบทที่ 4 ต่อไป